

ADGANG FORBUDT

Israel innfører stadig nye restriksjoner for å begrense utlendingers adgang til Palestina.

Da jeg besøkte Palestina sommeren 2008, følte jeg de nye restriksjonene for første gang. Hver gang jeg ankommer Ben Gurion, Israels internasjonale flyplass, forbereder jeg meg på at det vil gå med mellom to og fem timer på avhør og venting før jeg får innvilget visum. Dersom man ønsker det, er det vanlig prosedyre å få visumstempel i et separat innreisekort i stedet for i passet. Men denne sommerdagen for halvannet år siden fikk jeg ingen av delene. Da jeg spurte etter stempel, fikk jeg beskjed om at det ikke var nødvendig. Til å begynne med tenkte jeg at dette kanskje var en ny prosedyre som hadde blitt innført, men etter hvert innså jeg at dette var en måte de prøvde å begrense min bevegelsesfrihet på. Ved å unnlate å gi meg et visumstempel, visste de at jeg ville få problemer hver gang jeg skulle gjennom kontrollpostene, spesielt inn til Jerusalem. Og problemer fikk jeg, men hver gang jeg forklarte saken og viste frem boarding card'et fra flyreisen, slapp soldatene meg gjennom, med unntak av Qalandia-terminalen ved Jerusalem. Jeg opplevde ubehag ved ikke å ha et stempel å vise til og følte meg mistenkeliggjort hver gang jeg skulle passere en kontrollpost. Jeg var alltid forberedt på at det ville ta lenger tid og at jeg kunne bli nektet adgang til Jerusalem. Min tolkning av hele situasjonen er at israelske myndigheter ønsket å gjøre ferien min mest mulig ubehagelig, slik at jeg ikke skal ha noe ønske om å vende tilbake.

MERETES HISTORIE: NEKTET INNREISE

Merete Samuelsen, tidligere ledsager i Kirkens Nødhjelps ledsagerprogram, opplevde i sommer å bli kastet ut av Israel. Hun skulle besøke Palestina for første gang etter et tre måneders opphold i Palestina som ledsager i 2007. Denne gangen hadde hun med seg søsteren sin. Da de ankom Ben Gurion, ble Merete og søsteren ført til venterommet etter at personalet ved passkontrollen hadde fått vite at Merete tidligere hadde oppholdt seg tre måneder i området. Etter en del venting, ble Merete tatt med inn på et kontor for å avhøres av to unge jenter. De snakket hebraisk seg i mellom, noe som førte til at Merete ble usikker. Jentene stilte Merete spørsmål om hennes tidligere opphold i regionen, og

Gada E. Azam (f. 1981) har palestinsk bakgrunn, er utdannet statsviter og har skrevet mastergradsoppgave om palestinere i Israel.

ville vite om hun kjente noen der. Merete svarte at hun tidligere hadde besøkt kristne steder i Betlehem, Nasaret og Jerusalem. Hun prøvde så godt hun kunne å svare kort og bare fortelle halve sannheten om sitt tidligere opphold. Jentene noterte ned det hun sa uten å gi noen form for tilbakemelding, før de henviste henne til venterommet. På dette tidspunktet hadde de allerede inndratt passet til både Merete og søsteren. Etter en stund ble Merete på nytt med jentene for videre avhør.

- Det første de sa til meg var "we know that you are lying and you know that you are lying. We don't let liars into Israel. Tell us the truth". Jeg ble nervøs og bestemte meg for å fortelle hele sannheten om mitt tidligere opphold i landet, forteller Merete. Hun fortalte om Kirkens Nødhjelps ledsagerprogram, og jentene begynte å grave etter detaljer. De ville vite navnene på personer i Palestinabevegelsen i Norge, og i Palestina. Irriterte over at Merete bare kunne fornavnene på personene, begynte de å gå igjennom mobilkontaktlista hennes. Etter mange timer med avhør og venting, ble Merete henvist til en overordnet i immigrasjonsmyndigheten som stilte de samme spørsmålene på nytt.

- Så ble vi fotografert før de tok fingeravtrykkene våre. Etter en kort stund fikk jeg og søsteren min beskjed om at vi var nektet adgang til Israel, forteller Merete.

Det ble ikke gitt noen formell begrunnelse for avslaget, og Merete fikk beskjed om at hun måtte søke om visum på forhånd (via Israels ambassade i Norge) neste gang hun ønsker å dra til Israel. Søsteren, som aldri har vært i Palestina, ble nektet innreise på bakgrunn av Meretes sak. Jentene ble fraktet til flyplassfengselet, hvor de ble sperret inne i et rom og fratatt alle private eiendeler, inkludert pass, klokke og mobil. Der tilbrakte de natten, før de tidlig neste morgen fikk beskjed om at de skulle settes på et fly og sendes ut av landet. Passene fikk de først tilbake da de gikk ombord i flyet.

- Vi følte at vi ble behandlet som kriminelle og opplevde hele episoden som særs ubehagelig. Da flyet tok av fra Ben Gurion, var det en lettelse. Det følte som en reise tilbake til friheten, forteller Merete.

IKKE EN ENKELTHISTORIE

Meretes historie er dessverre ikke unik. I en artikkel som stod på trykk i fjor, skriver den israelske avisen Haaretz at antallet personer som har blitt nektet innreise til Israel har gått opp med 61 prosent siden 2005. I følge Interior Ministry's Population Administration ble 1828 reisende nektet innreise i 2005, mens 2941 stykker ble nektet adgang i 2007.

Hvor mange av disse som er norske vet man ikke, men arbeidsutvalget i Palestinakomiteen har begynt å samle inn enkelthistorier fra nordmenn som har blitt nektet innreise til Israel. I følge Kjersti Nordby i Palestinakomiteen skal dette temaet på dagsorden:

- Vi vil be om et møte med de andre solidaritetsorganisasjonene som opererer på Vestbredden og Gazastrøpen, som Norsk Folkehjelp, Kvekerhjelp og NORWAC. Målet er at organisasjonene sammen ber om et møte med Utenriksdepartementet for å diskutere spørsmålet, og for å se om det er noe vi kan oppnå i fellesskap. Dette er noe vi har tenkt å gjøre uavhengig av om vi har tilstrekkelig antall enkelthistorier, forteller Kjersti. Haaretz skriver at loven om innreise til Israel gir det israelske Innenriksdepartementet myndighet til å nekte utlendinger innreise til Israel uten å måtte oppgi grunn. Likevel kan man anta at fleste blir nektet innreise fordi man mistenker at de kommer til å delta i demonstrasjoner, politiske aktiviteter eller oppholde seg ulovlig i landet. I løpet av den andre intifadaen ble flere menneskerettighetsaktivister nektet innreise, inkludert den kjente akademikeren Norman Finkelstein.

Merete Samuelsen ble nektet adgang til Israel og sendt tilbake fra Ben Gurion. Ingen formell begrunnelse ble gitt.

FAKTA:

Tidligere i år trykket den israelske avisen Haaretz en artikkel som omhandler Israels nye, strengere restriksjoner for utlendinger som ønsker å besøke landet. Her står det at Israel prøver å lage hindringer for utlendinger som jobber på Vestbredden eller har familie i Palestina. En måte å gjøre dette på, er gjennom å begrense utlendingenes ferdsel til kun å omfatte Vestbredden. Passet blir da stemplet med "Palestinian Authority only". Foreløpig har denne restriksjonen kun vært aktuell for innreise via Allenby-brua på grensen til Jordan. Denne restriksjonen bygger på en uformell beslutning fra det israelske innenriks- og forsvarsdepartementet i 2006 som sier at "enhver utlending som ønsker å besøke de palestinske selvstyremyndighetene må ha en tillatelse utstedt av militæret, og innreise gjelder kun til PA-områdene".